Petre Tutea

Petre Țuțea (n. 6 octombrie 1902, Boteni, Muscel, județul Argeș - d. 3 decembrie 1991) a fost un eseist, filosof, economist și om politic român.

Născut în familia unui preot, a studiat la Liceul "Neagoe Basarab" din Cîmpulung-Muscel și la Liceul "George Barițiu" din Cluj. A urmat Facultatea de Drept la Universitatea din Cluj, ajungând doctor în Drept administrativ, "Magna cum laude" (1929).

În anul 1932, fondează revista "Stînga: linia generală a vremii", unde semnează cu pseudonimul Petre Boteanu. În 1933 este referent în Ministerul Comerțului și Industriei, instituție care în 1936 își va schimba numele. Între anii 1933-1934 a fost atașat la Legația Economică Română din Berlin, unde se întîlnește cu Nae Ionescu.

În 1935 a publicat *Manifestul revoluției naționale*, împreună cu Sorin Pavel, Ioan Crăciunel, Gheorghe Tite, Nicolae Tatu și Petre Ercuță. Între anii 1936-1939 a fost șef de secție în Ministerul Economiei Naționale, Biroul de publicații economice și propagandă. În 1940 a fost șef de secție în Ministerul Comerțului Exterior.

Colaborează la diverse publicații, în special la "Cuvîntul", condus de Nae Ionescu, unde publică articole de economie politică. Printre ceilalți colaboratori ai ziarului se aflau Constantin Noica, Mircea Eliade, Radu Gyr, Gheorghe Racoveanu, Mircea Vulcănescu și mulți alți intelectuali ce făceau parte din generația anilor 1930. Între 1940-1944 a fost șef de secție în Ministerul Războiului, iar între anii 1944-1948 a fost director de studii în Ministerul Economiei Naționale.

Este arestat de către autoritățile comuniste impuse de sovietici și anchetat fără condamnare timp de 5 ani (1948-19539), fiind închis la Ocnele Mari, apoi este arestat din nou pe 22 decembrie 1956 sub acuzația de uneltire contra ordinei sociale. Este condamnat la 10 ani închisoare în 1957, apoi i se intentează un nou proces în 1959 și este condamnat la 18 ani muncă silnică, din care a executat 8 ani (1956-1964) în diverse penitenciare, mai ales la Aiud.

După ce a fost eliberat în timpul amnistiei din 1964, cu sănătatea zdruncinată în urma torturilor din închisoare, Țuțea s-a aflat sub observația permanentă a securității comuniste. Numeroasele descinderi la locuința sa modestă au dus la confiscarea a numeroase manuscrise, studii și materiale, printre care o copie a proiectului Prometeu.

Către sfîrșitul vieții a început o Antropologie creștină concepută schematic în șase capitole.Petre Țuțea a fost supranumit un *Socrate român* datorită preocupărilor filosofice și rolului educativ pe care l-a asumat prin exemplul său personal în orice circumstanțe, chiar și în închisoare. Din cauza persecuției a publicat foarte puțin înainte de 1989, însă imediat după prăbușirea regimului comunist scrierile și interviurile sale au început să fie difuzate prin toate mediile Opere publicate:

- Bătrânețea și alte texte filosofice, București, Editura Viitorul Românesc, 1992.
- Reflecții religioase asupra cunoașterii, ediție îngrijită de Ion Aurel Brumaru, București, Editura Nemira, 1992.
- *Philosophia perennis*, București, Editura Icar, 1992; reeditare în <u>1993</u>, volum reeditat sub titlul *Scrieri filosofice* vol. I, Editura România Press, <u>2006</u>
- Nelinişti metafizice, ediție îngrijită de Petre Anghel, București, Editura Eros, 1994.
- *Filosofia nuanțelor* (Eseuri. Profiluri. Corespondență), antologie, prefață și aparat critic de Mircea Coloșenco, texte stabilite de Sergiu Coloșenco, postfață de Sorin Pavel, Iași, Editura Timpul, <u>1995</u>.
- Scrieri filosofice, vol. I, prefață de Gavril Matei Albastru, București, Editura România Press, 2005.
- Scrieri filosofice, vol. II, cu un medalion de Ion Papuc și postfață de Gavril Matei Albastru, București, Editura România Press, 2006.
- Fragmente, București, Editura Romania Press, 2007.
- *Între Dumnezeu și neamul meu*, ediție îngrijită de Gabriel Klimowicz, prefață și postfață de Marian Munteanu, București, Fundația Anastasia, Editura și Imprimeria "Arta Grafică", <u>1992</u>.
- *322 de vorbe memorabile ale lui Petre Țuțea*, editate cu o prefață de Gabriel Liiceanu, București, Editura Humanitas, 1993; reeditare în 1999, 2000, 2003, 2005.
- Ultimele dialoguri cu Petre Tuțea de Gabriel Stănescu, Criterion Publishing, 2000.
- *Mircea Eliade*. Apare în fascicole în revista "Familia" din <u>Oradea</u>, între <u>2 februarie 1990</u> <u>9 septembrie 1990</u>; ediții ulterioare: Oradea, Biblioteca revistei "Familia", <u>1992</u>; ediție îngrijită de Tudor B. Munteanu, Cluj, Editura Eikon, <u>2007</u>.
- Aurel-Dragoş Munteanu, volum îngrijit de Tudor B. Munteanu, Bucureşti, Editura România Press, 2006.
- Manifestul revoluției naționale (în colaborare), ediție îngrijită de Marin Diaconu, București, Editura Crater, 1998.
- *Ieftinirea vieții*. Medalioane de antropologie economică. Prefață și text stabilit de Mircea Coloșenco. București, Editura Elion. 2000.
- *Reforma națională și cooperare*, prefață și stabilire de text de Mircea Coloșenco, postfață de Mihai Șora, București, Editura Elion, <u>2001</u>.
- Anarhie și disciplina forței, prefață și ediție de Mircea Coloșenco, București, Editura Elion, 2002.
- *Proiectul de tratat Eros* (fragment din "Teatru Seminar" reluat în "Fragmente"), Brașov & București & Chișinău, Editura Pronto & Astra, Editura Thetis, Editura Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, cu concursul Asociației "Porumbeni", 1992.
- Problemele sau Cartea întrebărilor (fragment din "Omul" vol. I), Iasi, Editura Timpul, 1992.
- Sistemele sau Cartea intregurilor logice, autonom-matematice, paralele cu intreguri ontice (fragment din "Omul", vol. II) Iași, Editura Timpul, 1993.
- Lumea ca teatru. Teatrul seminar, prefață, text stabilit și aparat critic de Mircea Coloșenco, București, Editura Alutus/Vestala, 1993.
- *Omul. Tratat de antropologie creștină*, ediție integrală și definitivă îngrijită de <u>Cassian Maria Spiridon</u>, Iași, Editura Timpul, <u>2004</u>.